

Vergaderjaar 2021–2022

CLI

Raming der voor de Eerste Kamer in 2023 benodigde uitgaven, evenals aanwijzing en raming van de ontvangsten

A

RAMINGEN

Den Haag, 5 april 2022

Ter voldoening aan artikel 16 van het Reglement van Orde biedt de Huishoudelijke Commissie hierbij de Kamer de raming aan van de in 2023 voor haar benodigde uitgaven, alsmede die van de in dat jaar te verkrijgen ontvangsten en van de meerjarencijfers. De ramingen zijn bestemd om, na door de Kamer te zijn vastgesteld, bij de regering te worden ingezonden ten behoeve van de Rijksbegroting voor het jaar 2023.

De Huishoudelijke Commissie,

J.A. Bruijn,
Voorzitter

A.M.V. Gerkens
J.J. Atsma

R. Nehmelman,
Griffier

1. Inleiding

Taken en taakvervulling Eerste Kamer der Staten-Generaal

De Eerste Kamer vormt samen met de Tweede Kamer de Staten-Generaal. De voorzitter van de Eerste Kamer is tevens voorzitter van de Verenigde Vergadering van de Staten-Generaal.

De kerntaken van de Eerste Kamer liggen in het sluitstuk van de wetgevingsketen, als medewetgever toetsen van voorgenomen wetgeving, en het controleren van het regeringsbeleid. De Eerste Kamer besteedt bij haar wetgevende activiteit bijzondere aandacht aan de beoordeling van de wetgevingskwaliteit, de uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid. Voorts heeft de Eerste Kamer taken op het terrein van Europese wetgeving en Europees beleid. Deze zijn door de inwerkingtreding van het Verdrag van Lissabon in omvang en intensiteit toegenomen.

De algemene doelstellingen van de Eerste Kamer liggen op het terrein van goede wetgeving en controle, hetgeen verder is te operationaliseren naar deugdelijke toetsing van de kwaliteit van nationale en Europese ontwerpwet- en regelgeving, een adequate controle van het Nederlandse regeringsbeleid, transparantie over haar taken (inclusief bevoegdheden) en de uitvoering daarvan, en – ondersteunend aan haar taakuitvoering – toereikende voorzieningen in een effectieve en efficiënte organisatie.

De Eerste Kamer vormt de voorlaatste schakel in de keten van het wetgevingsproces. Mede-actoren in het proces zijn, voorafgaand aan de bekrachtiging van een aanvaard wetsvoorstel door het Staatshoofd, respectievelijk de (Rijks)ministerraad, de Raad van State (van het Koninkrijk) en de Tweede Kamer. De controle op het regeringsbeleid voltrekt zich in interactie met de regering. Uit hoofde van het Verdrag van Lissabon is de Eerste Kamer betrokken bij de voorbereiding van Europese wetgevings- en beleidsvoorstellen. De bevoegdheden van de Eerste en Tweede Kamer op Europees terrein zijn dezelfde. De Eerste Kamer voert in dit kader onder andere overleg met de regering over de regeringsinzet bij de voorbereiding van Europese wetgeving.

Voorts participeert de Eerste Kamer in het kader van internationale samenwerking en parlementaire diplomatie in parlementaire assemblees van internationale organisaties en onderhoudt zij contacten met parlementen en regeringen van andere staten. Tevens is zij mederijkswetgever en controleert zij de Koninkrijksregering.

Rol en verantwoordelijkheid

De Kamers beschikken over het budget- of begrotingsrecht. De begroting van de ontvangsten en de uitgaven van het Rijk wordt bij de wet vastgesteld. De verantwoording van de ontvangsten en de uitgaven van het Rijk wordt aan de Staten-Generaal gedaan overeenkomstig de bepalingen van de wet. Dit is vastgelegd in artikel 105 Grondwet.

De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties is verantwoordelijk voor het beheer van de begroting van de Staten-Generaal. De colleges voeren zelf het beheer over hun begroting of hun begrotingsdeel. Over de inhoud van dit beheer is in artikel 4.4, lid 4 van de Comptabiliteitswet 2016 bepaald dat afspraken worden gemaakt (de zogenoemde beheerafspraken) tussen de Ministers en de colleges, waarin recht gedaan wordt aan hun staatsrechtelijke positie.

Artikel 4.5. Comptabiliteitswet 2016 ziet op de begroting van de Staten-Generaal. Het tweede lid van dit artikel bepaalt dat de Minister van Binnenlandse Zaken de door de Eerste Kamer der Staten-Generaal

opgestelde raming ongewijzigd opneemt in de wet tot vaststelling van de begrotingsstaten van de Staten-Generaal, tenzij een evident zwaarwegende reden zich hiertegen verzet.

Als de Minister (onderdelen van de) ramingen wegens evident zwaarwegende redenen niet of niet geheel opneemt, dan licht hij dit gemotiveerd toe in de memorie van toelichting bij het voorstel van wet.

Begrotingsproces en planning

- Februari–april: De Huishoudelijke Commissie raamt uitgaven en ontvangsten en formuleert de bijbehorende toelichting op de ontwerpbegroting 2023, conform artikel 16, lid 1 Reglement van Orde Eerste Kamer. Deze biedt zij in april van ieder jaar aan de Kamer aan, waarna de procedure van artikel 16, lid 2 wordt gevolgd.
- April–juni: De commissie BiZa/AZ behandelt deze Raming waarna deze ter vaststelling wordt doorgeleid naar de plenaire vergadering van de Eerste Kamer.
- De Raming wordt, nadat zij door de Kamer is goedgekeurd, vóór 1 juli toegezonden aan de Minister van BZK (vgl. artikel 16, lid 3 Reglement van Orde).
- Juli: De Minister BZK neemt de ramingen over en voegt deze toe in de begrotingsstaat.

Kader 2022–2027

Het uitgangspunt voor de Raming 2023 is het meerjarencijfer voor dat jaar zoals opgenomen in hoofdstuk IIA van de Rijksbegroting voor 2022. De mutaties naar aanleiding van de Voorjaarsnota 2022 hebben betrekking op het jaar 2022 en verder. De afronding van de Rijksbegroting is later dan de behandeling van de Raming in de Kamer. Uit deze afronding kunnen nog generieke mutaties voor de Raming voortvloeien, die vanzelfsprekend nog niet zijn verwerkt.

Tabel 1 geeft inzicht in het vastgestelde budget voor de jaren 2022 tot en met 2027 gebaseerd op voorgaande Raming en hoofdstuk IIA van de Rijksbegroting voor 2022 per artikelonderdeel.

In Tabel 2 staan de aanpassingen die van invloed zijn op de Raming 2022 en verder. Die aan de Eerste Kamer worden voorgelegd in de Voorjaarsnota 2022.

Tabel 1: Budget EK 2022–2027 conform Rijksbegroting 2022 in euro's

Artikelonderdeel	2022	2023	2024	2025	2026	2027
1.1 Apparaat	11.641.000	11.502.000	11.502.000	11.420.000	11.420.000	11.420.000
1.2 Vergoeding voorzitter/leden Eerste Kamer	4.128.000	4.128.000	4.128.000	4.128.000	4.128.000	4.128.000
1.3 Verenigde vergadering	79.000	79.000	79.000	79.000	79.000	79.000
Totaal	15.848.000	15.709.000	15.709.000	15.609.000	15.627.000	15.627.000
Ontvangsten	140.000	140.000	140.000	140.000	140.000	140.000

Tabel 2: Voorstellen wijziging Raming 2022 en verder (Voorjaarsnota 2022) in euro's

Omschrijving	2022	2023	2024 t/m 2026	2027	structureel vanaf 2023
Apparaat: Professionalisering Griffie	1.780.000				2.030.000
Apparaat: Informatiehuishouding en Wet open overheid (Woo)	960.000	400.000			130.000
Apparaat: Tijdelijke huisvesting	1.580.000	1.580.000	1.580.000	765.000	0
Apparaat: Eindejaarsmarge	200.000				
Vergoeding voorzitter/Leden Eerste Kamer: Werkkostenregeling	530.000				530.000
Totaal	5.050.000	1.980.000	1.580.000	765.000	2.690.000

De Raming 2023 is 4.670.000 (1.980.000+2.690.000) euro hoger, dan in de Rijksbegroting 2022 is vastgesteld. Hierdoor komt de Raming voor 2023 uit op 20.379.000 euro (15.709.000+1.980.000+2.690.000). Zie tabel 1 en 2. Deze bijstellingen hebben ook invloed op de Ramingen voor jaren 2024 en verder.

2. Activiteiten en benodigd budget 2022 en 2023

Hieronder wordt het benodigd budget van zowel de reguliere als specifieke activiteiten uitgewerkt per begrotingsartikel. In bijlage 1 is een beschrijving van de reguliere taken en activiteiten opgenomen.

Raming 2023 in cijfers

Tot en met 2022 gaf de Raming gedetailleerd inzicht in posten binnen de administratie, zoals bijvoorbeeld specifieke gebruiksgoederen en vervangingsinvesteringen, maar ontbrak het beeld waaraan het werd besteed. Vanaf 2023 wordt hier wel inzicht in gegeven. Een voorbeeld is dat 1.319.500 euro budget besteed wordt aan de veiligheid van de organisatie (mensen en informatie) en dat een budget van 3.406.200 euro nodig is voor ICT & AV.

Tabel 3: Realisatie 2021 en Ramingen 2022 en 2023 in euro's

volg-nummer	Activiteiten	Realisatie 2021	Bijgestelde Raming 2022	Raming 2023
A	Artikelonderdeel 1.1. Apparaat	17.018.231	16.061.000	15.542.000
1	Personeel & Organisatie	6.238.725	8.000.100	8.111.100
2	Ondersteuning Fracties	553.822	600.000	600.000
3	Informatievoorziening	163.259	154.500	154.500
4	Parlementair Onderzoek	311.812	350.000	0
5	Facilitaire zaken	4.409.176	1.224.000	1.224.000
6	Financiën en control	106.161	209.300	209.300
7	ICT en Audiovisuele middelen	4.075.173	3.406.200	2.976.200
8	Protocol & Publiciteit	261.682	264.300	264.300
9	Internationale reizen en ontvangsten	187.690	225.000	225.000
10	Kunstbeheer	0	280.000	280.000
11	Integrale veiligheid	675.178	1.319.500	1.319.500
12	Overig	35.554	28.100	28.100
B	Artikelonderdeel 1.2. Vergoedingen voorzitter/leden	4.613.810	4.658.000	4.658.000
13	Voorzitter en Kamerleden	4.613.810	4.658.000	4.658.000
C	Artikelonderdeel 1.3. Verenigde vergaderingen	271.779	179.000	179.000
14	Prinsjesdag	271.779	179.000	179.000
	Eindtotaal	21.903.820	20.898.000	20.379.000

De raming van de ontvangsten is ongewijzigd en is 140.000 euro.

Hierbij vragen we met name aandacht voor de volgende activiteiten:

- 1) Toename budget Personeel en Organisatie vanaf 2022 door professionalisering griffie. Voor meer capaciteit en de mogelijkheid om flexibiliteit te vergroten daar waar nodig. Ook is binnen de griffie extra budget nodig voor de daarmee samenhangende toename van de bedrijfskosten.
- 5) Afname budget Facilitaire zaken vanaf 2022 doordat in 2021 de verhuizing naar de tijdelijke huisvesting is uitgevoerd.
- 6) Toename budget Financiën en control vanaf 2022 door inrichting van de inkoopfunctie.
- 7) Afname budget ICT en audiovisuele middelen doordat in de uitputting van 2021 de uitgaven m.b.t. de nieuwe audiovisuele

installatie tijdelijke huisvesting is meegenomen en dat vanaf 2022 en 2023 rekening is gehouden met het project Duurzame informatiehuishouding.

- 11) De toename van het budget voor Integrale Veiligheid vanaf 2022 wordt veroorzaakt door een verbetering van de fysieke veiligheid doordat er meer beveiligingsmaatregelen zijn getroffen.

Hieronder wordt per artikelonderdeel, overeenkomstig de punten in tabel 3, toegelicht.

A. TOELICHTING APPARAAT (Artikelonderdeel 1.1.)

Professionalisering griffie

De griffie staat voor een adequate ambtelijke ondersteuning van de Kamerleden en alle organen die de Kamer kent. De griffie heeft de afgelopen jaren te maken gehad met diverse ontwikkelingen die hun weerslag hebben op de ambtelijke ondersteuning. Daarnaast is Rijksbreed aandacht voor nieuwe verhoudingen tussen regering en parlement en tussen rijksambtenaren en politici.

Om die reden is aan de HC voorgesteld het budget voor de ambtelijke Kamerondersteuning structureel bij te stellen. Hiervoor wordt via de Voorjaarsnota (VJN) 2022 en voor de Raming 2023 het voorstel gedaan om het budget structureel uit te breiden.

1. Personeel & Organisatie (P&O)

Binnen het budget van P&O wordt de reguliere capaciteit en daarmee samenhangende posten geraamd. Voorbeelden hiervan zijn opleidingen, vervoer, organisatieontwikkeling, maar ook kerstgeschenken.

Tabel 3: Formatie in fte. voor de Raming 2023

Onderdeel	Fte
Griffier c.s.	1,40
Directie Inhoud	30,83
Directie Organisatie	43,50
Totaal	75,73

Ondersteuning primair proces

De werkzaamheden voor het primaire proces zijn sterk gegroeid. Bij de ondersteuning van het primair proces is duidelijk merkbaar geworden dat er te veel werk ligt voor de huidige bezetting.

Naast de ondersteuning van het primaire proces voeren de commissiestaven ook nieuwe (wettelijke) taken uit inzake de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG), informatiebeveiliging, verplichtingen voortvloeiend uit de Woo en de toegankelijkheid van de websites. Verder staat het komende jaar de ondersteuning van de *Tijdelijke commissie wijziging Reglement van Orde* op de rol. Los van de genoemde ontwikkelingen zal moeten blijken of de politiek aanvullende aan de reguliere commissie- en plenaire activiteiten werkzaamheden in gang wil zetten die extra ambtelijke capaciteit vergen (zie ook het rapport van de Werkgroep zelfevaluatie – CXLVIII, A – en de kabinetsreactie op de motie-Huizinga – 35 788, V).

Om de kwetsbaarheid van de commissieondersteuning te verminderen, is uitbreiding van 6 fte nodig bij de Directie Inhoud. Met de huidige werkbelasting stelt deze uitbreiding de Directie beter in staat haar taken te

vervullen en kan er beperkt ruimte worden gegeven aan projectmatige werkzaamheden naast het primair proces en het inwerken van nieuwe medewerkers.

Communicatie & Protocol

Het is van belang om de organisatie zowel op het gebied van communicatie als op protocol taken verder uit te bouwen. Taken kunnen momenteel onvoldoende worden opgepakt en het blijkt niet mogelijk om op alle terreinen van de vakgebieden protocol en communicatie continuïteit van het werk te borgen, mede omdat er enkele kwetsbare solofuncties bestaan en er ervaren medewerkers met pensioen gaan. Extern ingehuurde krachten worden nu voor langere tijd op structurele taken ingezet bij protocol (o.a. Prinsjesdag) en bij interne communicatie. Daarom wordt uitbreiding bij Bureau Voorzitter Griffier van 3 fte voorgesteld.

Flexibiliteit

De Eerste Kamer is een relatief kleine organisatie met een beperkt budget voor de inzet van personeel. Veel medewerkers hebben een specialistische taak die niet zomaar door een ander kan worden overgenomen wanneer er een gat valt door ziekte of vertrek. Daarom wordt er op onderdelen gewerkt met een zogenaamde «dakpan»-constructie, waarbij een medewerker die met pensioen gaat zijn of haar eigen opvolger inwerkt. Deze tijdelijke dubbele bezetting kost extra geld. Ook is er soms sprake van piekbelasting die opgevangen moet worden met extern in te huren krachten.

Gebleken is daarnaast dat het soms nodig is om een functie hoger te waarderen i.v.m. een verzwaring van taken of omdat de huidige (krappe) arbeidsmarkt dit vraagt.

Daarnaast is in het budget onvoldoende ruimte om de dekking van Kamergebonden toeslagen van medewerkers en andere toelagen, zoals voor coördinerende taken, te financieren.

Bedrijfskosten

Door de toename in fte is ook extra budget nodig bij de andere bedrijfsvoeringsonderdelen, om de aanschaf van meubilair, ICT-middelen en opleidingen te bekostigen. Dit aanvullende budget wordt daarom verdeeld over de verschillende onderdelen.

Tabel 4: Uitbreiding budget Professionalisering griffie vanaf 2022

Omschrijving	Bijstelling 2022	Structureel vanaf 2023
Uitbreiding Directie Inhoud	370.000	620.000
Uitbreiding Publiciteit en Protocol	310.000	310.000
Flexibiliteit	700.000	700.000
Bedrijfskosten	400.000	400.000
Totaal	1.780.000	2.030.000

2. Ondersteuning fracties

Voor de regeling ondersteuning fracties is 683.000 euro beschikbaar. Jaarlijks blijft er budget over, dit wordt na afrekening door fracties teruggestort. Vanaf 2022 wordt dit gecorrigeerd op de uitgaven. Feitelijk gereserveerd budget is 600.000 euro.

3. Informatievoorziening

Het benodigd budget voor officiële parlementaire documenten en andere informatievoorziening is vrij stabiel. Hiervoor is een budget van 154.500 euro beschikbaar. Vooralnog is er geen noodzaak om het budget naar boven bij te stellen.

4. Parlementair onderzoek

Het Parlementair onderzoek Effectiviteit anti-discriminatiewetgeving wordt afgerond in 2022, daarmee is er voor 2023 geen budget meer gereserveerd. Hiervoor was tijdelijk extra budget beschikbaar (2021: 600.000 euro en 2022: 150.000 euro).

5. Facilitaire zaken

Alle uitgaven met betrekking tot de diensten en facilitaire middelen en huisvesting worden geraamd onder deze post.

In 2021 is de Eerste Kamer verhuisd naar de tijdelijke huisvesting (budget 2021: 4.000.000; uitgaven 2021: 3.320.000 euro). De tijdelijke huisvesting is veel groter is dan het Binnenhof. Hierdoor nemen de kosten en daarmee het benodigde budget op facilitair gebied toe. Een deel van deze toename is pas na de verhuizing in beeld gekomen. Voorbeelden hiervan zijn het beheer en onderhoud van het pand, de buitenruimtes, de schoonmaak en de catering. Toename raming vanaf 2022 met 126.000 euro.

T.o.v. de Raming 2022 wordt de formatie met 11 fte uitgebreid.

6. Financiën en Control

De Raming voor 2023 blijft gelijk aan de Raming voor 2022. T.o.v. de uitgaven 2021 is dit $\pm$ 100.000 hoger, dit wordt veroorzaakt door de inrichting van de inkoopfunctie en het geld wordt ingezet voor Inkoopadvies en de uitvoering van Europese aanbestedingen, zodat er rechtmatig en op tijd wordt ingekocht.

7. ICT en audiovisuele middelen (AV)

Onder ICT en AV worden alle uitgaven voor de informatiehuishouding geraamd. Hieronder wordt budget geraamd voor de kantoorautomatisering, het netwerk, de AV-voorzieningen en andere systemen.

Professionalisering informatiehuishouding

Momenteel wordt het project m.b.t. de professionalisering van de informatiehuishouding uitgevoerd. Dit project is gestart om te voldoen aan wettelijke eisen, waaronder die van de Wet Open Overheid, en sluit aan bij het Rijksbrede project Open op Orde, op basis waarvan ook budget is verkregen. Het project van de verdere professionalisering van de informatiehuishouding van de Eerste Kamer is derhalve gestart n.a.v. de bevindingen in het rapport «Ongekend onrecht» van de Parlementaire ondervragingscommissie Kinderopvangtoeslag, de Wet Open Overheid die vanaf 1 mei 2022 van kracht wordt en het Tijdelijk besluit digitale toegankelijkheid overheid dat vanaf 1 juli 2018 is ingegaan. Het project zal op termijn inzicht verschaffen in het budgetteringsvraagstuk hoeveel budget hier structureel voor nodig is. Voor nu wordt beperkt geraamd. Voor 2023 wordt hiervoor 530.000 euro begroot, waarvan 130.000 euro structureel.

8. Communicatie en Protocol (C&P)

Onder deze post wordt budget geraamd met betrekking tot de websites, de fotograaf, relatiegeschenken maar ook de protocoltaken waar kosten aan zijn verbonden waaronder internationale ontvangsten en de uitvoering van het project de Derde Kamer.

De kosten op het budget van Communicatie en Protocol zoals hier is opgenomen hebben voornamelijk te maken met de kosten voor het ontwikkelen en onderhouden van de websites en het intranet. Ook is er een budget geraamd voor internationale ontvangsten.

9. Internationale reizen en ontvangsten

Jaarlijks is een beperkt budget beschikbaar voor buitenlandse reizen door Kamerleden, Voorzitter en Griffier en hun ondersteuning. Inclusief de uitvoering van het reisbureau door de Tweede Kamer is het hiervoor gereserveerde budget 225.000 euro. In 2022 wordt dit budget geëvalueerd, om te bezien of dit moet worden bijgesteld.

10. Kunstbeheer

Het kunstbeheer, waaronder het onderhoud, wordt op orde gebracht. Dit n.a.v. de bevinding van de Algemene Rekenkamer (AR) over het jaar 2021. De AR concludeert dat het kunstbeheer nu nog onvoldoende voldoet aan de hieraan gestelde eisen. Om dit goed uit te voeren wordt 280.000 euro budget gereserveerd.

11. Integrale beveiliging

Onder Integrale beveiliging vallen zowel de activiteiten m.b.t. fysieke beveiliging, het voldoen aan de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) als ook de Informatiebeveiliging.

De kosten voor de fysieke beveiliging in de tijdelijke huisvesting nemen substantieel toe omdat er meer inzet nodig is voor de beveiliging. Een deel van deze toename is pas na de verhuizing in beeld gekomen.

De kosten voor de digitale beveiliging nemen tevens toe. De Eerste Kamer wil voldoen aan de BIO (Baseline Informatiebeveiliging Overheid). Hiervoor heeft de eigen organisatie beperkte capaciteit beschikbaar en wordt er gebruik gemaakt van externe inhuur om de Eerste Kamer te ondersteunen. Jaarlijks wordt in een jaarplan uitgewerkt hoe de organisatie digitaal veiliger te maken.

B. TOELICHTING VERGOEDINGEN VOORZITTER EN LEDEN Eerste Kamer (Artikelonderdeel 02)

12. Vergoedingen Voorzitter en Leden

Ten laste van dit begrotingsartikelonderdeel worden voornamelijk de vergoedingen voor Voorzitter en Leden verantwoord. De kosten voor de inzet van de Voorzitter en de Kamerleden zijn geraamd op het prijsniveau van 2022.

Ook wordt het budget ingezet voor de APPA (Algemene Pensioenwet Politieke Ambtsdragers), een pensioenvoorziening voor oud-Voorzitters. Voor 2023 is het budget gelijk aan 2021 en 2022 (42.000 euro).

Eindheffing Werkkostenregeling (WKR)

Onder de WKR mag een deel van het fiscale loon worden besteed aan onbelaste vergoedingen, verstrekkingen en terbeschikkingstellingen voor werknemers/Kamerleden. Als de vrije ruimte wordt overschreden (grens 2021 is 1,18% van het fiscale loon), moet over het resterende deel 80% worden betaald. De jaarlijkse kosten bedragen ongeveer 700.000 euro.

C. TOELICHTING VERENIGDE VERGADERING (Artikelonderdeel 03)

13. Organisatie van de Verenigde Vergadering

Voor 2023 is er binnen de begroting 179.000 euro gereserveerd voor de uitvoering van Prinsjesdag. T.o.v. vorig jaar is dit een verhoging van 100.000 euro. De kosten nemen echter niet toe, maar worden t.l.v. een ander begrotingsartikel verantwoord. Hierdoor verschuift er budget van het artikelonderdeel Apparaat naar het artikelonderdeel voor Organisatie van de Verenigde Vergadering. Voor incidentele Vergaderingen wordt incidenteel budget geclaimd als dit aan de orde is.

TOELICHTING ONTVANGSTEN OP DE BEGROTING (Artikelonderdeel 04)

De verwachte ontvangsten op de begroting zijn beperkt en daarmee verwaarloosbaar.

Organisatie en taken**Ambtelijke organisatie**

De griffie is de ambtelijke organisatie die, onder leiding van de Griffier, de Eerste Kamer bij de uitvoering van haar (grond)wettelijke taken ondersteunt.

Griffier

De Griffier is de eerste ambtelijke adviseur van de Kamer en adviseert ten aanzien van staatsrechtelijke, organisatorische, diplomatieke en protocolaire aangelegenheden in den brede. De Griffier staat aan het hoofd van de ambtelijke organisatie.

Directie inhoud

De directie Inhoud levert de inhoudelijke ondersteuning aan de vaste en bijzondere Kamercommissies en aan de Voorzitter en de leden van de Eerste Kamer. De afdeling bereidt de plenaire vergadering, commissievergaderingen en een aantal andere gremia voor, zorgt voor verslaglegging en voor uitvoering van genomen besluiten. Ook ondersteunt zij de voorbereiding van de behandeling van wetsvoorstellen en de correspondentie met de regering.

Directie Organisatie

Alle taken op het gebied van de bedrijfsvoering, communicatie en protocol van de Eerste Kamer zijn in deze directie geconcentreerd. Dit betreft de taakvelden van het secretariaat van de Voorzitter en Griffier en de raadadviseurs van de Griffier en MT, alle (buitenlandse) protocollaire aangelegenheden en communicatie, veiligheid en huisvesting, de financieel-economische aangelegenheden inclusief inkoop, personeel en organisatie, informatievoorziening en ICT, de juridische concernadviesing, de postregistratie en archivering, de receptietaken, de huishoudelijke dienst, facilitaire zaken, de bodedienst, de chauffeurstaak en adviserende en ondersteunende werkzaamheden bedrijfsvoeringsbreed. Tot slot zijn in deze eenheid de rollen van Chief Information Officer (CIO), privacy officer en Chief Information Security Officer (CISO) in deze directie belegd.

In het projectbureau Veiligheid en Huisvesting dat deel uitmaakt van de directie Organisatie zijn alle taken met betrekking tot de fysieke veiligheid en de huisvesting van de Kamer en griffie belegd. De projectleider van het projectbureau Veiligheid en Huisvesting is tevens de Beveiligingsambtenaar (BVA) en project-lid van het MT.

Internationale activiteiten*Interparlementaire Assemblees*

De Eerste Kamer neemt deel aan de delegaties van de Staten-Generaal naar de Parlementaire Assemblee van de Raad van Europa, de Parlementaire Assemblee van de Noord-Atlantische Verdragsorganisatie (NAVO), de Euro-Mediterrane Parlementaire Assemblee, de Parlementaire Assemblee van de Organisatie voor Veiligheid en Samenwerking in Europa (OVSE) en de Beneluxraad. Kamerleden nemen voorts deel aan conferenties van de Inter-Parlementaire Unie (IPU).

De procedures in het kader van de Europese werkwijze brengen mee dat er over belangrijke dossiers interparlementaire afstemming kan zijn.

Interparlementaire conferenties

Leden van de Eerste Kamer nemen deel aan de interparlementaire conferenties die in het kader van de parlementaire dimensie van het voorzitterschap van de Raad van de Europese Unie door lidstaten worden georganiseerd. Belangrijk zijn de vergaderingen van de Conferentie van commissies voor Europese aangelegenheden (COSAC) die halfjaarlijks plaatsvinden, als ook de voorzittersconferenties van de COSAC.

Verder vindt halfjaarlijks de Interparlementaire Conferentie plaats die toezicht houdt op het Gemeenschappelijke Buitenlands en Veiligheidsbeleid (GBVB) van de Europese Unie en op het Gemeenschappelijk Veiligheids- en Defensiebeleid (GVDB). Eveneens halfjaarlijks is er een conferentie in het kader van het Verdrag inzake Stabiliteit, Coördinatie en Bestuur in de Economische en Monetaire Unie. Het Verdrag vraagt, op de voet van artikel 13, interparlementaire uitwisseling van informatie en gedachtewisseling over het begrotingsbeleid van de lidstaten. Sinds 2017 kent de Europese Unie voorts een Gemeenschappelijke Parlementaire Controle Groep Europol, waarin alle parlementen van de EU-lidstaten leden benoemen.

Eén keer per jaar komen de Voorzitters van de nationale parlementen van de lidstaten van de Europese Unie bijeen voor de «Speakers Conference». Op de agenda staan actuele Europese onderwerpen die in alle nationale parlementen aan de orde zijn, als ook werkwijzen en «best practices» inzake Europese aangelegenheden.

Griffie IB Interparlementaire betrekkingen

De Griffie Interparlementaire Betrekkingen (Griffie IB) werkt voor zowel de Eerste als Tweede Kamer en ondersteunt gemengde delegaties – samengesteld uit Leden van beide Kamers – naar parlementaire assemblees. In 2019 is overeengekomen dat de apparaatskosten ten behoeve van de Griffie IB verdeeld worden tussen de Eerste Kamer en de Tweede Kamer. De Eerste Kamer betaalt 1/3 deel van deze kosten vanaf 2020.

Ontvangsten van hoge buitenlandse functionarissen en parlementaire delegaties

Ook ontvangt de Eerste Kamer met enige regelmaat staatshoofden en buitenlandse parlementaire delegaties, en leggen de Voorzitter en delegaties van Kamerleden inhoudelijke werkbezoeken af aan buitenlandse parlementen.

Activiteiten gericht op (wederzijdse dan wel unilaterale) technische bijstand.

De Griffier en de griffie nemen ook deel aan interparlementaire ambtelijke netwerken die van belang zijn voor de organisatie van het parlementaire werk, als ook om goede ondersteuning te bieden aan internationale activiteiten van Voorzitter en Leden. In het bijzonder kunnen worden genoemd de Association of Secretaries General of Parliaments (ASGP; website: www.asgp.co) en het European Center for Parliamentary Research and Documentation (ECPRD, website: <https://ecprd.secure.europarl.europa.eu/ecprd/pub/about.do>).

Tegemoetkomen aan verzoeken om informatieoverdracht over de organisatie van het parlementaire werk en de parlementaire gang van zaken rond wetgeving en beleid (ook Europees) draagt bij aan een positief beeld over de Eerste Kamer in internationaal verband.

Koninkrijk der Nederlanden

De Eerste Kamer werkt ook samen met de Staten van de Caribische landen in het Koninkrijk: Aruba, Curacao en Sint Maarten. De Kamer vertegenwoordigt bovendien de inwoners van Bonaire, Sint Eustatius en Saba. Interparlementaire contacten binnen het Koninkrijk vinden ten minste tweemaal per jaar plaats in het kader van Interparlementair Koninkrijksoverleg.

Verenigde Vergadering van de Staten-Generaal

De Voorzitter van de Eerste Kamer heeft de leiding van de Verenigde Vergadering van de Staten-Generaal. De wetgevende taak van de Verenigde Vergadering van de Staten-Generaal is beperkt van omvang. Plenaire vergaderingen van de Verenigde Vergadering hebben doorgaans een sterk ceremonieel karakter.

Voor 2022 staat op de rol de vergadering die op grond van artikel 65 van de Grondwet jaarlijks op de derde dinsdag van september wordt gehouden. De uit de organisatie van deze Verenigde Vergadering voortvloeiende kosten maken deel uit van de begroting van de Eerste Kamer. Samen met de Tweede Kamer beheert de Eerste Kamer de website www.staten-generaal.nl.

Overige activiteiten

Educatieve programma's

Bijzondere aandacht hebben de educatieve programma's voor scholieren, zoals het project De Derde Kamer, waarin de Eerste Kamer een actief aandeel heeft. De Eerste Kamer faciliteert de werkzaamheden van ProDemos, Huis voor democratie en rechtsstaat. Veelvuldig brengen groepen bezoekers, scholieren en studenten via ProDemos een bezoek aan de Eerste Kamer.

Ook neemt de Eerste Kamer deel aan Open Monumentendag.

Provinciebezoeken

Om de bijzondere band tussen de provinciale staten en de Eerste Kamer, zoals die tot uitdrukking komt in de Kieswet, te onderstrepen, organiseert de Eerste Kamer in iedere zittingsperiode ontvangsten van Provinciale en gedeputeerde staten van de Provincies in het gebouw van de Eerste Kamer. De provinciebezoeken worden in deze zittingsperiode van de Eerste Kamer geclusterd naar de regio's voortgezet.